

Kyrkosångens Vänners Årsredogörelse för år 1930.

Centralkommitténs verksamhet.

Centralkommittén avhöll sitt ordinarie årssammanträde den 8 och 9 januari detta år. Ur protokollet meddelas följande:

Meddelande lämnades att Västerås' stiftskrets av K. S. V. numera måste anses upplöst. Frågan om revision av Nya psalmer debatterades. En uppmaning skulle utgå till intresserade kyrkomusiker att till kommittén ingiva förslag till nya melodier, avsedda att ersätta de banalaste av de i koralboken intagna. Genom Centralkommitténs försorg skulle sedan de inkomna förslagen granskas och resultatet av granskningen på lämpligt sätt publiceras. Granskningen uppdrogs åt musikdirektör W. Ahlén, vilken till sitt biträde önskade musikdirektör D. Wikander.

Centralkommittén beslöt att för sin del icke ansluta sig till Svenska Kyrkans bildningsförbund, men ville för de särskilda stiftskretsarna påpeka möjligheten att genom anslutning till förbundet tillgodogöra sig de förmåner, som Förbundet erbjuder.

Kommittén beslöt hänvända sig till Samfundet Pro fide et Christianismo med anhållan om utgivandet av en för allmänheten avsedd upplaga av Svenska mässan 1531 samt av Olaus Petris skrift om orsaken till mässans hållande på folkspråket.

Som önskemål uttalades att under 1931 åtminstone tre liturgisk-musikaliska fortbildningskurser måtte anordnas på olika tider och platser. Orgelsektionens ordförande, direktör Ahlén föredrog en rapport över orgelfrågor under år 1930. En liknande rapport föredrogs av kyrkoherde Allard angående församlingssången. Avdelningen för kyrkosång skulle hänvända sig till Skolöverstyrelsen med begäran om bestämt urval av psalmer som måtte inövas i samtliga skolor. Rapport om körsång avgavs av musikdirektör A. André, vilken riktade uppmärksamheten på önskvärdheten av utgivandet av större körverk i svenska upplagor.

Arbetsutskottet omvaldes. Till adjungerade ledamöter invaldes docent

C. A. Moberg, Uppsala och musikdirektör S. Svanholm, Stockholm.

Centralkommitténs räkenskaper för år 1930 äro reviderade och upptaga i sammandrag följande poster:

Debet:

Behållning från år 1929 ..	kr. 253: 19
Ränta	” 2: 83
Årsavgifter	” 350: —

S:a kr. 606: 02

Kredit:

Omkostn. för inbjudan till sammantr. i Sthms prästsällskap m. m.	kr. 49: 50
Tryckn. av årsredogörelse ..	238: —
Sekreterarens arvode	” 50: —
D:o utgifter	” 62: 35
Behållning till år 1931....	” 206: 17

S:a kr. 606: 02

Undertecknade revisorer hava vid företagen granskning funnit ovanstående räkenskaper riktiga och försedda med vederbörliga verifikationer, varför vi tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för år 1930 åt styrelsen och kassaförvaltaren.

Eslöv den 21 jan. 1931.

A. Melin.

Klågerup d. 22 jan. 1931.

Josef Hartler.

P. M. till herrar kretsombud, sekr. och kassaförvaltare.

1. Varje stiftskrets fattar vid sin årssammankomst beslut med anledning av Centralkommitténs räkenskaper för år 1930 (se ovanstående sammandrag) och meddelar härom till kyrkoherde F. M. Allard, Örtomtå, Ringås, före 1 dec. 1931.

2. *Ärkestiftet* utser två revisorer och 1 suppl. att granska centralkommitténs räkenskaper för år 1931. Om valet underrättas undertecknad snarast.

3. Protokollsutdrag utvisande kretsarnas beslut angående årssammanträde skola före 1 dec. 1931 tillställas undertecknad.

4. Årsavgifter torde insändas till kyrkoherde F. M. Allard, Ringås, senast 1 dec. 1931.

5. Redogörelse för kretsarnas verksamhet 1931 torde sändas undertecknad senast 15 febr. 1931.

Stockholm, Prästgatan 18 den 16 mars 1931.

Gabriel Grefberg,
sekr. i centralkommittén.

Stiftskretsarnas årsredogörelse.

Linköpings stiftskrets av K. S. V. har under föregående år anordnat en sångstund den 28 augusti i samband med firande av Augustinusminnet. Samma dag hölls härstädes årsmöte, varvid beslöts, att sällskapet skulle jämte anordnande av sångstunder i olika delar av stiftet bedriva studier av klassisk och modern kyrkomusik och särskilt körmusik.

Carl Gustav Lindberg.
K. S. V:s körledare.

Strängnäs stiftskrets. Om Styrelsens beslut och åtgöranden under det gångna arbetsåret är ej mycket att mäla. Intet har förekommit, som föranlett något styrelsesammanträde. Styrelsen har emellertid ingått till K. M:t med en sedermera bifallen underlågn anhöllan om kollekt för 3-årsperioden 1931—33. Styrelsens v. ordf. har underhandlat med k. Järnvägsstyrelsen för att vinna billigare järnvägsresor för förbundets medlemmar vid dess sångmöten — tyvärr med negativt resultat.

Om Förbundets verksamhet genom sina körer kan både mycket och litet sägas. Endast 6 körledare ha lyssnat till sekreterarens vänliga uppmaning att lämna några uppgifter för det förflutna arbetsårets verksamhet — nämligen dirigenterna för K. S. V.-kören, V. Vingåkers, Ekeby, Asker, Salems och Eskilstunaköerna. Jag bringar dessa dirigenter mitt varmaste tack. Efter Sörmlandsavdelningens goda och givande kyrkosångshögtid i Eskilstuna förliden höst synes det emellertid i allmänhet varit så, att körens arbete förutom tjänande vid hemförsamlingens gudstjänster, församlingsaftnar m. m. varit inriktat på deltagande i detta års stora kyrkosångshögtid i Örebro: det 7:de allmänna kyrkosångsmötet. Att här icke minst från första dirigentens sida bedrivits ett beundransvärt upppoffrande, nitiskt

och intensivt arbete med de delvis på mycket högt plan liggande och svåra uppgifterna (H-mollsmässan) är utom allt tvivel.

Med särskild glädje och tacksamhet anser jag mig böra omnämna, att K. S. V.-kören med synbar framgång fullföljt sitt program att propagera för den egentliga församlingssången och den liturgiska sången. I samband med förebildliga gudstjänster ha föredrag hållits om psalm och koral, om gudstjänstordningens innebörd och andra liturgiska spörsmål. Syftet har ju varit att få den unisona psalmsången fram samt att ernå en bättre förståelse och kärlek till altartjänsten — tillbedjansmomentet i gudstjänsten — att av våra ofta stumma gudstjänstdeltagare göra aktiva, sjungande, tillbedjande människor. På särskild begäran har K. S. V.-kören, som ju har sitt egentliga säte i Sörmland, även en gång under året besökt Närke — nämligen i Svennevad och Boo. Önskligt vore att en K. S. V.-kör kunde bildas även för Närkesdelen. Planer härpå äro å bane.

Jag uttalar till sist det varmaste erkännande i första rummet till Spiritus rector, vår I:ste dirigent, Direktör Andréén, men icke mindre till dirigenter och körer ute i församlingarna. Här där de mindre möjligheterna och förutsättningar äro tillfinnandes, har intresset, arbetet och mödorna ingalunda varit minst. Höga mål sporra. Det är helt enkelt beundransvärt och enbart glädjande att intresset varit starkt nog att övervinna svårigheterna.

Må Guds välsignelse följa allas vårt arbete!

P. H. Ydström.
V. ordf. och sekr.

Skara stiftskrets har under det gångna året samlats i Skara flera gånger till gemensam övning. Liksom föregående år ha musikgudstjänster hållits i ett flertal landskyrkor i olika delar av stiftet. Vid dessa har utförts kyrkosång och hållits predikan med liturgisk aftonbön som avslutning. Gudstjänsterna ha varit talrikt besökta. Till bestridande av resekostnaderna har kollekt upptagits. Vid årsmötet den 25 november invaldes i den gamla styrelsen komminister L. Fridén, Elgarås, i stället för kyrkoherde Sandsén, som undanbett sig återval.

Under mötet diskuterades en omläggning av K. S. V.'s verksamhet. Något beslut fattades icke. Ordförande är kyrkoherde G. Hellander, Vänersborg, sånganförelse kyrkoherde D. Lindholm, N. Härene.

E. H. Cederbom.

Hörnösandskretsen har tillsammans med Härnösands stifts kyrkosångsförbund anordnat den första gemensamma kyrkosångshögtiden i Sollefteå lördagen den 4 och söndagen den 5 oktober (Mikaelihelgen), därvid vesper hölls lördag afton och kyrkokonsert söndag e. m., varjämte högmässogudstjänsten söndag f. m. förhöjdes med körsång. Det hela blev en god och lovande begynnelse till de i kyrosångsförbundet sammanslutna körernas fortsatta arbete, därvid stiftskretsen av K. S. V. står både ekonomiskt och personligt stödjande i arbetet. Glansnumret vid konserten var väl den av stiftskören i dess helhet framförda storartade: "Dig skall ditt Sion sjunga" av J. S. Bach.

Ett replikskifte i den segslitna frågan om "de rytmiska korallerna m. m. mellan organisten i Östersund, musikdir. Nils Sandén och K. S. V.'s v. ordförande, kyrkoherde D. Rudin, bör kanske också antecknas såsom tillhörande K. S. V.'s verksamhet under året. Bekant är Herr Sandéns angrepp i Dagens Nyheter i febr. 1930 på de nyare kyrkomusikaliska strävandena och enkannerligen på nya korallboken för så vitt den vägat frångå Hæffners utjämmande rytm. Herr

Sandén fick åtskilliga svar i samma tidning. En tämligen grundlig vidräkning med hela hans kyrkomusikaliska åskådning företog emellertid också "på tjänstens vägnar" som sagt stiftskretsens v. ordf. i Härnösandsposten i mars. — Det borde ju få gälla också här: *in necessariis unitas in dubiis libertas, in omnibus caritas* (i det väsentliga enhet, i det mindre väsentliga frihet, i allt — kärlek!)

Daniel Rudin.

Växjö stiftskrets. Styrelsen sammanträdde i Växjö den 19 mars. Där vid beslöts föreslå sällskapet att anslå en summa av 400 kr. för deltagande i Kyrkosångsmötet i Örebro, vilken tillsammans med ett anslag å 200 kr. från Växjö stifts kyrkosångsförbund skulle utdelas med ett belopp av 30 kr. till varje deltagare. Detta förslag godkändes på årsammansträdet den 23 juli.

Vid årsmötet omvaldes den gamla styrelsen. Ordförande är kyrkoherde A. V. Thornell, Söderåkra, vice ordförande kantor O. Andersson, Voxtorp, kassör kyrkoherde K. Holm, Vislanda, sånganförelse kantor Amos Svensson, Alvesta och vice sånganförelse domkyrkokantor S. Lundin, Växjö.

Under året har sällskapet anordnat sånggudstjänster i Södra Sandsjö, Tingsryd, Elmeboda och Algutsboda, varvid manskören, 25 man stark, svarat för såväl den liturgiska sången från läktaren som körsången. Vid samtliga dessa gudstjänster voro kyrkorna fullsatta med åhörare.

A. V. Thornell.

Meddelanden.

Val. Till innehavare av förenade tjänster hava utsetts: i Strömstad H. Palm, Rasbokil och i Öxebäck Alb. G. Östlund, Neder-Torneå.

Med detta nummer följer som musikbilaga en ny del ur Evangelisk Tidsgård: Completorium för lördagen. Angående completoriets utförande erinras om att V.) = versus, utföres av en ensam röst, liturgen eller försångaren och R.) = Responsum av alla. Psalmens och den nytestamentliga lovsångens, Nunc Dimittis'antifon intonas före psalmen antingen av liturgen, resp. försångaren, eller av he-

la kören. Psalmen med Gloria Patri sjunges därefter växelvis mellan kvinnokör och manskör eller mindre kör och större kör, varefter antifonen upprepas av alla. Hymnen utföres lämpligast så att första versen intonas av liturgen, andra versen sjunges av kvinnokören den tredje av manskören och sista versen av alla. Completoriet kan med fördel inledas med en syndabekännelse. En form för denna återfinnes i K. Peters: Den gregorianska sången sid. 126. Vill man utgestalta den avslutande böneavdelningen fylligare kan det ske efter de anvisningar, som givas i samma arbete sid. 124 och 125.